

30-06-2011

Sag nr. 08/3078

Dokumentnr. 33531/11

Regionernes indsats på uddannelsesområdet

Uddannelse og kompetenceudvikling står højt på den regionalpolitiske dagsorden. Regionerne støtter således målsætningerne om, at 95 procent af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse i 2015 og 50 procent en videregående uddannelse. Omstilling af arbejdsstyrken er ligeledes et centralt indsatsområde - især for de regionale vækstfora.

Den regionale indsats på uddannelsesområdet er forankret i:

- De regionale vækstforas indsats i relation til de regionale erhvervsudviklingsstrategier
- De regionale udviklingsplaner, hvor der bl.a. opsættes visioner for uddannelsesniveauerne regionalt, dertil hører regionale uddannelsespuljer
- Partnerskabsaftaler mellem de regionale vækstfora og regeringen
- Den lovmæssige opgave om at koordinere og sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser vedrørende geografisk placering og kapacitet på uddannelserne.

Den regionale indsats bidrager til at:

- Opfylde 95 procent og 50 procentmålsætningen
- Sikre den regionale uddannelsesdækning
- Skabe sammenhæng mellem uddannelse, erhvervsliv og beskæftigelse regionalt
- Koble nationale, regionale og lokale uddannelsespolitiske målsætninger.

De regionale midler

Regionalt er der i gennemsnit sikret investeringer til kompetenceudvikling for cirka 300 millioner kroner årligt. Det er midler fra regionsråd og strukturfonde. Dertil kommer ekstern finansiering for mere end 150 millioner kr. pr. år fra øvrige finansieringskilder, herunder stat, kommuner, virksomhe-

der, skoler m.v. Midlerne understøtter opkvalificering og omstilling af arbejdsstyrken og bidrager til at flere får en ungdoms- eller en videregående uddannelse.

Side 2

Projekter indstillet via de regionale vækstfora er ofte erhvervsrettede og har typisk et fokus på at skabe vækst via bedre uddannede medarbejdere. Det kan være opkvalificering af medarbejdere indenfor turisme, detailhandlen og modebranchen, tiltrækning af højtuddannede til off-shore-branchen, energiuddannelse til små- og mellemstore virksomheder m.v.

Den regionale uddannelsespulje støtter overvejende ungdomsuddannelser og voksen- og efteruddannelser på det almene område. Det drejer sig især om projekter, der skal sikre fastholdelse i ungdomsuddannelse ved at mindske frafald, forbedre undervisningsmiljøet, styrke talenterne, udvikle e-learning og styrke voksnes almene kompetencer.

Hvad er de regionale midler til uddannelse anvendt til?

Investeringerne for at hæve uddannelsesniveaet i regionerne fordeler sig inden for fem hovedindsatsområder: Det drejer sig om:

- Frafaldsreduktion og praktikpladser
- Bedre overgange mellem uddannelser
- Udvikling af uddannelser/fag og udbud
- Bedre undervisnings- og læringsmiljø
- Omstilling af arbejdsstyrken.

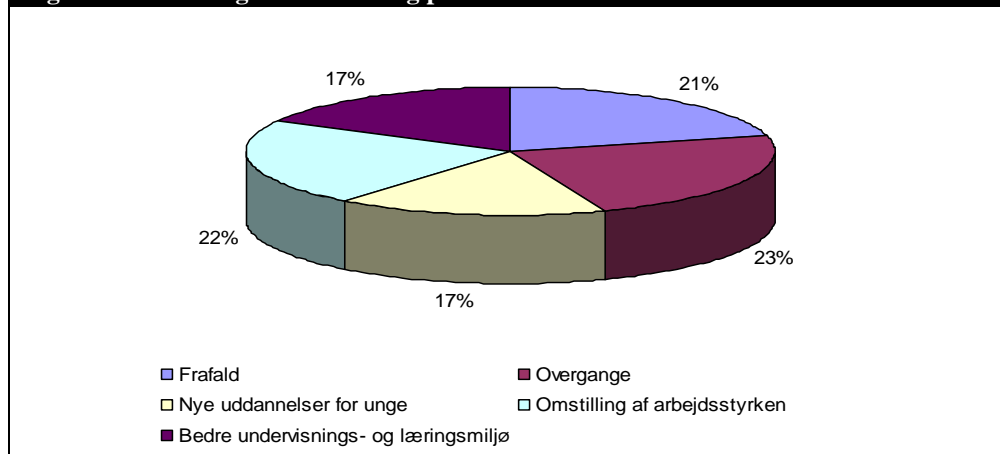
Projekterne gennemføres typisk i et partnerskab mellem flere uddannelsesinstitutioner, kommuner, virksomheder og arbejdsmarkedets parter.

De brede indsatsområder er et udtryk for, at der er et her og nu behov hvor arbejdsstyrken skal omstilles til nye typer jobs. Det er samtidig et udtryk for, at regionerne gør en aktiv indsats for at få flere unge til at gennemføre en ungdoms- og en videregående uddannelse, så virksomhederne også kan klare sig fremover i den internationale konkurrence.

Figur 2 viser den procentvise fordeling på de 5 indsatsområder.

Side 3

Figur 2. Investeringernes fordeling på indsatsområder

1. Eksempler på regionale projekter vedrørende frafaldsreduktion

Projekter for at nedbringe frafaldet på uddannelserne har fokus på de lidt ”svagere” elever, der har brug for ekstra støtte. Projekterne støtter brug af mentorer, rådgivere, videndelingssystemer, m.v.

- Tilbage melding.dk, etablering af system til at sikre bedre data om frafald (Sjælland)
- Relationer der forpligter, mentorordninger for særligt udsatte elevgrupper på erhvervsuddannelser (Hovedstaden)
- Hold fast, inklusionsforløb, introduktionsforløb, opsamlingskurser (Syddanmark og Midtjylland)
- Flere gennem EUD, udvikle nye grundforløb til at modvirke frafald (Midtjylland)
- Ungdomscoach med street credibility, Ekstra coach uden for skolens lærerkollegium (Nordjylland).

Eksempel: Ungeindsats i Nordjylland – indsats overfor ledige og frafaldstruede

Regionsrådet og Vækstforum Nordjylland har afsat knap 30 millioner kr. til projekter for unge. Målgrupperne for projekterne er unge, der er i særlig risiko for at falde fra en ungdomsuddannelse samt unge ledige. Bl.a. etableres et fastholdelsesteam, der kan yde den nødvendige støtte og rådgivning. Endvidere satses på opkvalificering af lærere og ledere, så de har de rette pædagogiske værktøjer og viden i dagligdagen. Endelig udvikles undervisningsformer og -materiale, så den bliver mere differentieret og anvendelsesorienteret.

Indsatsen for unge ledige skal have fokus på (1) etablering af særlige forløb for unge med henblik på afklaring, vejledning og udvikling af uddannelsesplaner til de unge, (2) metodeudvikling til brug for lærere, vejledere m.v. og (3) etablering af nye samarbejdsrelationer på tværs af skoler og sektorer. Indsatsen er organiseret i egnsvise konsortier, som i samarbejde med sekretariatet har fremlagt konkrete forslag til initiativer. Indsatsen er organiseret i egnsvise konsortier, som i samarbejde med sekretariatet har fremlagt konkrete forslag til initiativer.

Deltagere: Ungdomsuddannelser, jobcentre, uu-centre mv.

Eksempel: Hold Fast – fastholde de unge i ungdomsuddannelserne (Syddanmark og Midtjylland)

Hold Fast vil bruge ungdomsvejlederne som bindeled så de unge ikke tabes på vejen gennem folkeskolen til ungdomsuddannelsen er gennemført. Projektet arbejder blandt andet med mentorordninger, indslusningsordninger, introduktionsforløb og opsamlingskurser.

Projektet er målrettet de unge, som er tilbøjelige til at falde fra i skiftet fra folkeskolen til ungdomsuddannelserne. Her er der erfaringsmæssigt mange som springer fra, og derfor en stor gevinst at hente. Regionerne øger derfor nu yderligere indsatsen for at få de unge tilbage på skolebænken.

Det sker med et nyt projekt, Hold Fast, hvor over 100 uddannelsessteder i Region Syddanmark og Region Midtjylland tager fat om de unge, der har størst risiko for at falde fra. De skal støttes allerede fra folkeskolen til ungdomsuddannelsen er taget.

Deltagere: 100 skoler, institutioner og uu-centre

2. Eksempler på regionale projekter om at skabe bedre overgange mellem uddannelser

I projekter omkring bedre overgange mellem uddannelser er der fokus på vejledning, brobygning, information til eleverne.

- Samarbejdsprojekt mellem IT-virksomheder og gymnasier – Kvalificering af elevernes valg af videregående uddannelse og følgende erhverv (Midtjylland)
- EUD som adgangsvej til videregående uddannelser - Gøre EUD attraktiv for velbegavede unge (Midtjylland)
- Fælles viden – bedre forløb, styrket vejledningssamarbejde mellem erhvervsskoler og produktionsskoler (Hovedstaden)
- Erhvervsklar, mentorvirksomheder skal skabe en alternativ vej til start på en EUD (Nordjylland)
- Øget overgangsfrekvens til de videre uddannelser - brobygningsforløb og opfølgende aktiviteter (Syddanmark)
- Fra grundskolen til gymnasial uddannelse - få mod til at tage en gymnasial uddannelse: styrket samarbejde mellem grundskole og gymnasium (Sjælland).

Eksempel: Fælles viden - bedre forløb (Hovedstaden)

Projektet skal styrke vejledningssamarbejdet på tværs af erhvervsskoler og produktionsskoler i regionen. Region Hovedstaden støtter projektet med 1,1 millioner kroner. Københavns Tekniske Skole er leadpartner.

Formålet med projektet er, at flere unge på regionens produktionsskoler går videre på en erhvervsuddannelse. Det sker ved at udvikle et samarbejde og netværk mellem vejledere fra de otte største erhvervsskoler og de 17 produktionsskoler i hovedstadsområdet. Projektet løber fra 2009-2011.

Deltagere: Otte erhvervsskoler og 17 produktionsskoler.

3. Eksempler på regionale projekter om udvikling af fag, uddannelser og udbud

Projekterne handler om at udvikle fag i en særlig retning, der er efterspurgt af det regionale erhvervsliv. Endvidere handler de om at undgå sorte uddannelsespletter på landkortet, hvor de unge ikke har adgang til ungdomsuddannelser.

- Fra 3D uddannelse til iværksættervæksthus (Midtjylland)
- Innovativ strategi mod sorte pletter (Nordjylland)
- Udvikling med udsigt, etablering af udbud i Nordsjælland (Hovedstaden)
- Selvstændighedsuddannelser i Sjællandsregionen. Udvikle og implementere nye og supplerende undervisningstilbud inden for innovation, iværksætteri og selvstændighedskultur (Sjælland)
- Biotek – linje - Ny studieretning, læringsmetoder og lærebogsmateriale inden for bioteknologi (Syddanmark).

Eksempel: Lokal uddannelse hjælper de svageste unge på vej (Hovedstaden)

Som en del af projektet 'Udvikling med Udsigt' er der oprettet 9 erhvervsuddannelsesforløb i Region Hovedstadens nordlige randområde. Her er en betragtelig lavere uddannelsesfrekvens end landsgennemsnittet. 152 elever er i gang med et kompetencegivende uddannelsesforløb, der er sat sammen efter lokalområdets behov i et samarbejde mellem skoler, kommuner, regionens virksomheder, DI, 3F og job- og uddannelsesvejledningscentre. De unge kan vælge mellem forløbene: Mad til mennesker, Bygnings- og brugerservice, Produktion og Udvikling samt Strøm, Styling og IT. En stor del af projektets succes er, at der løbende optag. De unge kan derfor begynde på en uddannelse hver dag hele året igennem.

Deltagere: Erhvervsskolen Nordsjælland står bag projektet, men samarbejder med både offentlige og private virksomheder, vejledningsinstitutioner, jobcentre mm

Eksempel: Fra 3D uddannelse til iværksættervæksthus/miljø og Campus på Djursland (Midtjylland)

Djurslands Erhvervsskoler har gennemført et projekt om at udbygge 3D uddannelsen med etablering af et 3D iværksættervæksthus/miljø. Der har været fokus på iværksætteri i både uddannelsessammenhænge og i vejledning. 3D uddannelsen tiltrækker unge fra hele landet. Uddannelsen har p.t. i alt 150 unge, hvor kun cirka 10 procent kommer fra nærområdet, og væksthuset har bevirket, at der allerede er startet fire nye 3D og IT virksomheder i Grenaa, hvoraf to er nået så langt, at de har taget lærlinge fra 3D uddannelsen ind.

Deltagere: Djurslands Erhvervsskoler, Norddjurs Kommune, Djurslands Erhvervsråd, Innovation Lab, Kattegatcentret, Filmhøjskolen i Ebeltoft.

4. Eksempler på regionale projekter for at omstille arbejdsstyrken

Projekterne støtter voksen- og efteruddannelse af beskæftigede men også af ledige. Projekterne er typisk målrettet behovene i bestemte brancher eller sektorer:

- Oplevelsernes Academy - efteruddannelse af turismeerhvervet i hele Syddanmark (Syddanmark)

- Bornholms serviceskole - Kompetenceudvikle de led inden for turisterhvervet, der servicerer turisterne. Uddannelsen er rettet mod både medarbejdere samt ledere og ejere (Bornholms Regionskommune)
- Detailakademiet - tilbyder detailhandlen en professionel, godkendt og kompetencegivende uddannelse til medarbejderne (Hovedstaden)
- KLAR = Kompetent Læring af Regionen har til formål at støtte regionens små og mellemstore virksomheder med efteruddannelse af deres ansatte (Sjælland)
- Fremkom – analyse af fremtidens kompetencebehov indenfor seks klynger i Nordjylland, herunder IKT, fødevarer, byggeri, oplevelser, social- og sundhedsklyngen, jern og metal (Nordjylland).

Eksempel: Fastholdelse og opkvalificering i Offshore – industrien i Syddanmark

Projektets formål er at løfte uddannelsesniveautet i off-shore-industrien i Syddanmark. Projektet fokuserer på at øge rekruttering til og fastholdelse af medarbejdere i offshore branchen samt på at kvalificere dimittender og kursister fra de danske offshore relaterede uddannelsesinstitutioner. Bl.a. er kompetencebehovet kortlagt, og der er udviklet og gennemført en HR offshore uddannelse med efterfølgende pilot-projekter for at støtte branchens HR medarbejdere. Endvidere arbejder regionen på at rekruttere udenlandske ingeniører til sektoren.

Deltagere: Virksomheder, kommuner, uddannelsesinstitutioner mv.

Eksempel: Job og kompetencer i Øresundsregionen (Hovedstaden og Sjælland)

I det 3-årige projekt, findes der svar på hvilke kompetencer, der er behov for på Øresundsregionens private og offentlige virksomheder - både her og nu og på langt sigt. Målet er, at identificere de aktuelle og fremtidige jobs og kompetencebehov i Øresundsregionen; det vil sige i region Skåne, Region Hovedstaden og Region Sjælland. Projektet er forankret i et tæt samarbejde mellem bl.a. Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland, Region Hovedstaden, Region Skåne, Region Sjælland, FTF og skånske partnere. Projektet skal bl.a. resultere i en Øresundsprognose-model baseret på økonometriske modeller; delanalyser af brancher samt i et planlægningsredskab, der formidler viden om kompetencebehov til bl.a. uddannelsesinstitutioner.

Deltagere: Region Hovedstaden, Region Sjælland, Region Skåne, Københavns Kommune og Arbejdsformidlingen i Sverige.

Eksempel: KOMPETENCEmidt (Midtjylland)

KOMPETENCEmidt er et 3-årigt projekt, der sætter fokus på de særlige uddannelsesmæssige udfordringer, der ligger i region Midtjylland, hvor hver 3. lønmodtager i dag er ufaglært. Projektets målgruppe er virksomhedernes kortuddannede medarbejdere, der gennem efteruddannelse skal sættes i stand til at varetage nye og mere krævende jobfunktioner på det regionale arbejdsmarked. Endvidere skal virksomhederne blive bedre til at tænke kompetenceudvikling som et strategisk element til fortsat vækst og udvikling, bl.a. gennem en målrettet virksomhedsopsøgende indsats. Projektet samler en bred kreds af aktører, som alle spiller en central rolle for denne indsats i forpligtende partnerskaber organiseret i seks lokale konsortier/kompetencecentre (og fremadrettet i forhold til de nye VEU centre).

Deltagere: veu-centre, jobcentre, kommuner, uddannelsesinstitutioner, arbejdsmarkedets parter, erhvervsservicecentre mv.

5. Eksempler på regionale projekter om at udvikle bedre undervisnings- og læringsmiljø

De projekter der er støttet inden for denne kategori drejer sig om at udvikle undervisningsmetoderne hvad angår anvendelse af IT og pædagogiske metoder.

- Innovationsfabrikken - Move & Learn – Udvikling af undervisningskoncepter (Hovedstaden)
- Hh/hf podcast - et gymnasialt blendet learning koncept. Tilgodese elevernes læringsstile ved at udvikle undervisningssekvenser (Midtjylland)
- eLæring i teknisk EUD, integrere IT i undervisningen (Nordjylland)
- Danmarks første skoleradiostation (Syddanmark og Midtjylland)
- Netbaseret interaktiv undervisning til Sjællands yderområder (Sjælland).

For yderligere projektbeskrivelser se pjecen ”Uddannelse under udvikling” på www.uvm.dk eller www.regioner.dk samt portalen www.vejtilviden.dk,